

Nasjonale veiledende plan for primærhelsetjenesten

Utarbeidet av: [Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold og Bo og behandlingssenter for sykehjem i Sandefjord](#)

Plan ID: [2]   Versjon: [2.0] [Risiko for fall](#)

Revideres innen dato: [November 2025]

Utfordring	SCT	Mål og Intervensjon	Spesifiser	Referanse
129839007, Risiko for fall				
	386296001	forebygging av fall		
	1144480005	Redusert fallfrekvens		
	1141717000	Ingen fallrelatert skade		
		Kartleggingsverktøy: Stratify, Downton Fall Risk Index, Bergs balanseskala		
	414191008	Vurdering av risiko for fall	Benytt kartleggingsverktøy. Vurder syn og hørsel, svimmelhet, mobilitetsevne, balanse, blodtrykk, ernærings- og hydreringsstatus, eliminasjon og kognitiv funksjon	1,2,3,4,5
	61746007	måling av vitale tegn	NEWS, allmenntilstand	1,4
	17841000202109	Registrering av fallfrekvens	Fall registreres etter prosedyre (i prøver og undersøkelser eller registreringer) Beskriv	2,3,4

Nasjonale veiledende plan for primærhelsetjenesten

			hendelsesforløp og konsekvens: Hvor, hvordan, hvilken skade oppstod, tid på døgnet	
	712804001	Vurdering av miljørisiko	Snubelfeller, løse gulvtepper, dårlig belysning, overmøblering, glatte gulv	1,3,4,5
	225288009	Tilrettelegging av miljø	Tilstrekkelig lys. Bruk av kontrastfarger, f.eks markering på trappetrinn. Fri passasje. Tilkallingshjelpemiddel innen rekkevidde	1,2,3,4
	386296001	Forebygging av fall	Oppfordre til stødig - og sklisikkert fottøy	2,4
	287881000202108	vurdering av behov for hjelpemiddel	Ganghjelpemiddel, hørselshjelpemidler, synshjelpemidler, dusjstol, håndtak, sklisikker mat i dusj/badekar	1,3,4
	225991001	Sørge for tilgjengelig mobilitetshjelpemiddel	Sørge for ganghjelpemiddel innen rekkevidde	2,3,4

Nasjonale veiledende plan for primærhelsetjenesten

Fått koden 26.09.23, finner den ikke i databasen	327521000202106	justering av utstyr	Hensiktsmessig høyde på seng/toalett. Låste hjul på seng, nattbord og stoler	4,5
	713132000	vurdering av legemiddelbruk	Nye legemidler eller endret dose, legemidler som kan gi fallfare, vurdere Vitamin D mangel og evt behov for tilskudd	1,2,3,4,5
	15501000202104	Kartlegging av rusmiddelbruk	I kombinasjon med legemidler/forsterket eller endret effekt. Benytt eventuelt kartleggingsverktøyet AUDIT	4
	710803000	Bistand med mobilitet	F.eks ved toalettbesøk, dusj og ved forflytning ved behov	4
	1156959004	Tilpassing av bolig basert på fysiske behov		
	308447003	Henvvisning til fysioterapeut		4
	308453003	Henvvisning til ergoterapeut		4
	225313009	Tilsyn	Spesifiser når og hvor ofte	4
	25902004	individuelle øvelser	Tverrfaglig samarbeid	1,2,3,4

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten

	710580007	Undervisning om forebygging av fall	Til pasient og pårørende. Sikkerhetstiltak	4,5
	327421000202105	vurdering av behov for velferdsteknologi	Trygghetsalarm, sensor teknologi	3,4
	1153471005	Fremming av mobilitet ved bruk av hjelpemidler		1,2,4

Referanser

- (1) Wyller, T. B. (2020). Hvorfor faller eldre? *Sykepleien*. DOI: 10.4220/Sykepleiens.2020.82071
- (2) Smebye, L. K., Granum, S., Wyller, T. B. & Mellingsæter, M. (2014). Medisinske funn i en tverrfaglig geriatrisk fallpoliklinikk. *Tidsskriftet, den norske legeforening*. [Medisinske funn i en tverrfaglig geriatrisk fallpoliklinikk | Tidsskrift for Den norske legeforening \(tidsskriftet.no\)](https://tidsskriftet.no/2014/04/medisinske-funn-i-en-tverrfaglig-geriatrisk-fallpoliklinikk)
- (3) Olsen, R. M., Ness, T. M. & Devik, A. S. (2017). Fall og pasientsikkerhet blant eldre i kommunene. *Omsorgsbiblioteket*. [Fall og pasientsikkerhet \(2\).pdf \(unit.no\)](#)
- (4) Helsedirektoratet. (2023, 5. juli). Forebygging av fall hos eldre (Høringsutkast). [Forebygging av fall hos eldre \(HØRINGSUTKAST\) - Helsedirektoratet](#)
- (5) Berry, S. & Douglas, P. K. (2023). Falls: Prevention in nursing care facilities and the hospital setting. UpToDate [Falls: Prevention in nursing care facilities and the hospital setting - UpToDate](#)

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	<p>Overordnede mål for VP:</p> <p>Overordnet mål for VP er å oppnå at pasient eller brukere ikke faller og at man kan iverksette tiltak når det forekommer risiko</p>
2	<p>Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient):</p> <p>Pasienter og brukere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten</p>
INVOLVERING AV INTERESSETER	
3	<p>Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en:</p> <p>Revidering av VP i kommunehelsetjenesten 2022/2023</p> <p>Arbeidsgruppe:</p> <p>Sykepleier Monica L. Pedersen USHT-V/Sandefjord kommune Sykepleier Stine Borgen USHT-V Sykepleier Inger Gulbrandsen Sandefjord kommune Sykepleier Marie V. Strand Standal Sandefjord kommune Sykepleier Kaja Hvitstein-Strøm USHT-V</p>
4	<p>Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for:</p> <p>Arbeidsgruppen har erfaringer med denne problematikken fra ulike deler av tjenesten, funn i litteratur samsvarer med den erfaringsbaserte kunnskapen</p>
METODISK NØYAKTIGHET	
5	<p>Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunlaget:</p> <p>Benyttet databaser med høy pålitelighet</p>

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten

6	<p>Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget er:</p> <p>Hvilke tiltak som er mest relevant for kommunehelsetjenesten</p>
7	<p>Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget:</p> <p>Styrker</p> <p>Arbeidsgruppen har lengre erfaring med problematikken i både kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Helsedirektoratet oppdatert sine faglige råd om fall i 2023.</p> <p>Svakheter</p> <p>Vi har ikke hatt tilgang til bibliotekar som kunne ha hjulpet oss med søk og relevant utvelgelse av artikler. Vi har gjort et utvalg basert på troverdige databaser.</p>
8	<p>VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted):</p> <p>Sykepleiere i Bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune</p> <p>Avansert Klinisk Sykepleier (AKS), Ellen Slettingdalen i Senter og hjemmetjenester, Sandefjord kommune</p>
ENDRINGER OG ANSVAR	
9	<p>Endringer siden forrige versjon:</p> <p>Mer eller mindre fullverdig revidert 2023</p>
10	<p>Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er:</p> <p>PR. 2023 USHT-V, bør gjennomgå november 2025</p>